ROMÂNIA 2035

PLAN OPERAȚIONAL DE IMPLEMENTARE

Portofoliu, secvențiere, handoff-uri și porți de continuare

Mai ieftin de trăit. Mai ieftin de făcut afaceri. Mai ieftin de guvernat - fără ca România să devină mai săracă.

Septembrie 2026

1. Modelul de operare

Planul operațional traduce programul complet în portofolii, faze, responsabilități și handoff-uri. Ministerele păstrează puterea și răspunderea lor legală; PM Delivery Office oferă vizibilitate, sequencing și escaladarea dependențelor. Nicio celulă de misiune nu devine instituție permanentă fără justificare separată.

Sistem	Componente	Output
A. Stat Productiv	Statul ca Platformă; once-only; Inventarul Proceselor; shared services; STS/ADR; AI; Delivery; Audit	Capacitate administrativă mai mare la cost unitar mai mic.
B. Motorul de Oportunități și Capital	Opportunity Platform; map; Marketplace; Portfolio Builder; EU Liaison; Fast Permit; blueprints	Transformă nevoile și activele în proiecte investibile și finanțabile.
C. Capital Uman și Capacitate de Muncă	Educație; leadership; childcare; elder care; mobilitate; locuire; skills; diaspora	Mai mulți oameni pot lucra, iar absolvenții pot contribui și conduce.
D. Cercetare și Inovare	Applied Research Missions; interdisciplinary teams; TTO; IP; equipment sharing; reinvestment	Cunoaștere → prototip → client → companie/export → cercetare nouă.
E. Energie și Capacitate Industrială	Generare; rețea; stocare; flexibilitate; Value-per-MW; Mine2Value; dual-use	Energie fermă transformată în investiții productive și reziliență.
F. Dezvoltare Teritorială și Sectorială	România Recuperează; Complete Communities; AgroIntel; Lanț Scurt; turism; apă	Teren, active și resurse regionale transformate în servicii, locuri de muncă și capital.
G. Credibilitate Fiscală și Reinvestire	Fiscal Lock; spending reviews; certified savings; pay modifiers; compliance; capital gates	Păstrează sistemele sustenabile și reciclează câștigurile spre investiții/R&D.

Regula de redesign administrativ

Elimină → Simplifică → Standardizează → Partajează → Digitalizează → Automatizează → Aplică AI

Indicatorii transversali

- Handoff Completion Rate - procentul transferurilor materiale finalizate corect și în SLA.
- Conversion Through the Chain - conversia end-to-end: gap→opportunity→finance→delivery; research→prototype→pilot→commercialization; asset→classification→recovery→R&D.
- Cost per transaction / processing time / documents eliminated / verified savings.
- Private and EU capital mobilised per public leu.
- Household impact, regional distribution and additionality.

2. Portofoliul de inițiative

1. Arhitectura de Execuție și Multiplicare

Vizibilitate centrală, responsabilitate distribuită: fiecare rezultat devine intrarea următoarei reforme.

Element	Conținut
Owner	Prim-ministrul / PM Delivery Office pentru performanța inter-sistem; proprietarul sectorial pentru fiecare rezultat.
Primele outputs	Registru guvernamental al transferurilor inter-sistem: trigger, proprietar, destinatar, termen, stare și KPI.; SLA implicite: confirmare date ~5 zile lucrătoare; înregistrare oportunitate ~15 zile după validare; screening UE 15-30 zile; răspuns tehnic interministerial ~30 zile unde analiza de inginerie nu justifică mai mult; evaluare competențe după investiție calificată ~30 zile.; 60 de transferuri majore acoperă oportunități, finanțare UE, competențe, servicii de îngrijire, comunități, agricultură, energie, active, cercetare, apărare, turism, digitalizare și disciplină fiscală.; Evenimente standardizate și date reutilizabile permit automatizarea handoff-urilor; lipsa răspunsului devine vizibilă.
KPI	Rata de Finalizare a Transferurilor; % handoff-uri în SLA; Conversie pe Întreg Lanțul; număr de blocaje escaladate și rezolvate
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Registrul obligațiilor europene folosește PM Delivery și rețeaua MIPE existente. În 30 de zile inventariază actele aplicabile, transpunerile, angajamentele de finanțare și dosarele de infringement; în 60 de zile ministerele validează articolele, termenele și probele; în 100 de zile publică remedierea costată. Termenele legale deja scadente se remediază imediat, fără a aștepta aceste ținte administrative. Recomandările și propunerile UE au statut distinct.

2. Platforma Națională a Oportunităților România 2035

Un singur motor de date pentru nevoi, oportunități și proiecte - de la lipsa unei creșe până la un sit industrial de 100 MW.

Element	Conținut
Owner	PM Delivery Office pentru modelul comun; ministerul/autoritatea care identifică nevoia rămâne proprietarul datelor sectoriale.
Primele outputs	Regula de înregistrare: orice oportunitate publică materială se publică sau se exclude motivat.; Stări de ciclu de viață: identificat, în validare, fezabilitate, pregătit de investiție, piață, finanțare/autorizare, livrare, operațional, închis/eșuat.; Niveluri de încredere: verificat, indicativ, propus; fiecare cu autoritatea sursă și data revalidării.; Interfețe: hartă GIS, Marketplace, Funding Screen, bibliotecă de blueprint-uri, workspace investitor și workspace autoritate.
KPI	% oportunități eligibile înregistrate; timp validare→listare; % date revalidate la termen; € capital privat/UE mobilizat
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Fiecare oportunitate include eligibilitatea juridică, cerințele de mediu și accesibilitate, costurile de operare și sursa europeană efectiv disponibilă. Platforma nu acordă drepturi la autorizație, teren sau grant. Publicarea datelor respectă GDPR, secretul comercial și securitatea infrastructurii; criteriile de acces nu discriminează operatorii eligibili din piața unică.

3. Statul ca Platformă și Productivitatea Administrativă

Elimină → Simplifică → Standardizează → Partajează → Digitalizează → Automatizează → Abia apoi aplică AI.

Element	Conținut
Owner	Secretariatul General al Guvernului / ADR pentru catalog și standarde; ministerul competent pentru proces; STS pentru stratul tehnic sigur în limitele mandatului.
Primele outputs	Principiul once-only: datele verificate deja de stat nu sunt cerute din nou fără motiv legal.; Inventarul Național al Proceselor Administrative cu bază legală, inputs, sisteme, volum, ore/cost, timp, rework, burden și statut digital.; Componente comune naționale pentru identitate, workflow, notificări, plăți, audit, analytics și AI.; Agenți AI pentru procurement, pre-screen tehnic, fonduri UE, documente, accounting/payroll, GIS, cyber și servicii cetățenești.
KPI	documente eliminate; minute/click-uri per serviciu; cost/tranzacție; timp median și P90
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Once-only înseamnă reutilizare legală pe rol și scop, cu jurnal de acces, termene de păstrare și drept de rectificare. Pentru date sensibile se verifică separat condițiile GDPR. ADR și ministerele pregătesc portofelul european de identitate, serviciile transfrontaliere și interoperabilitatea cerută de dreptul UE; rămâne un canal asistat accesibil. Sistemele AI sunt clasificate înainte de achiziție, cu evaluările, documentația și controlul uman cerute categoriei lor. ANCOM și autoritățile competente urmăresc acoperirea 5G, inclusiv banda 3,4–3,8 GHz, prin drepturi de spectru, concurență și investiții eligibile; serviciile rurale și infrastructura critică au indicatori de acoperire și calitate.

4. Servicii Administrative Comune, Back Office și Capacitate Locală

Nu desființăm satul. Desființăm birocrația duplicată.

Element	Conținut
Owner	MDLPA pentru arhitectura locală; MF/SGG pentru back-office central; autoritățile locale pentru decizii democratice.
Primele outputs	Audit Național de Eficiență a Administrației Locale: populație, personal, payroll, venituri proprii, transferuri, cost administrativ/locuitor, investiții, UE, volume de servicii și demografie.; Centre județene: achiziții, ingineri/project managers, GIS, cyber/IT, fonduri UE, juridic, planificare, accounting/payroll, technical/architectural review.; Tarife publice standard, preferabil pe unitate de serviciu și cu benchmarking față de FTE intern.; Pool-uri județene de echipamente; verificarea utilizării înainte de cumpărare.
KPI	cost administrativ/locuitor; timp serviciu; tarif vs FTE echivalent; utilizarea echipamentelor
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Serviciile comune păstrează autonomia locală, titularul competenței și responsabilitatea pentru date. Autoritățile mici primesc capacitate juridică și tehnică pentru achiziții, raportări UE și accesibilitate. Transferul sau reorganizarea personalului respectă statutul funcției publice, dialogul social și drepturile existente; economia trebuie demonstrată după costurile de tranziție.

5. Rețeaua de Liaison pentru Fonduri Europene

Oportunitatea întâi, finanțarea potrivită imediat după - nu proiecte inventate ca să urmărească un apel.

Element	Conținut
Owner	Ministerul responsabil cu fondurile europene (MIPE funcțional).
Primele outputs	Celulă liaison în fiecare minister de linie și în misiunile majore.; Metodologie comună MIPE: maparea nevoii la apel, eligibilitate, calendar, cofinanțare, achiziții, ajutor de stat.; Pipeline național de proiecte fundabile și pachete cross-ministry.; Dashboard: nevoie → proiect → contribuție UE → cofinanțare → aprobare/respingere → procurement → implementare → rezultat.
KPI	% oportunități screenate; timp screening; € UE mobilizat; cofinanțare națională/€ rezultat
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

PNRR este tratat ca portofoliu de închidere, audit și păstrare a reformelor și activelor realizate, nu ca sursă nouă pentru proiecte în 2027–2035. Termenul general pentru jaloane și ținte a fost 31 august 2026. MIPE verifică fiecare decizie, cerere și condiție aplicabilă. Noile portofolii folosesc programe eligibile și bugete aprobate; cadrul financiar după 2027 și instrumentele încă propuse nu sunt venit garantat.

6. Regula de Disciplină Fiscală și Credibilitatea Finanțelor Publice

Nicio cheltuială permanentă fără finanțare permanentă; nicio economie imaginară cheltuită înainte de verificare.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Finanțelor; Fiscal Council ca evaluator independent; Cabinet/Parlament pentru decizie.
Primele outputs	Fiscal Compliance Certificate pentru legi și decizii majore: An 1/An 5, personal, deficit/datorie, sursă, EU, sunset, sensibilitate, compliance.; Clasificare structural vs investiție.; Annual Expenditure Productivity Reviews: RON → outcome.; Certified Structural Savings; forecast savings nu susțin permanent spending.
KPI	deficit structural; debt/GDP; interest/revenue; maturitate medie
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Fiscal Lock respectă prioritar traiectoria de cheltuieli nete stabilită de Consiliu în procedura de deficit excesiv, planul fiscal-structural și regulile naționale. Reducerile de taxe sunt incluse în testul european relevant. Regula două treimi pentru deficit și maximum o treime pentru beneficii nu creează spațiu peste plafon. MF întocmește certificatul; Consiliul Fiscal emite evaluarea independentă, fără a înlocui decizia Guvernului și Parlamentului. Pregătirea pentru euro urmărește convergența și independența BNR, fără dată arbitrară.

7. Salarizare Publică, Modificatori și Guvernanța Întreprinderilor de Stat

Compensația urmează munca, riscul real, responsabilitatea și raritatea competenței - nu simpla apartenență la o instituție.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Muncii + Ministerul Finanțelor; ministerul tutelar pentru SOE.
Primele outputs	Audit obligatoriu al tuturor modificatorilor în administrația centrală/locală, instituții publice și SOE unde cadrul permite.; Catalog național transparent: categorie, eligibilitate, formulă, plafon, bază legală, frecvență de revalidare.; Interdicție de stacking/dublă compensare pentru aceeași condiție.; Raportare agregată: cheltuială cu modificatori și pondere în payroll.
KPI	% modificatori revalidați; cheltuială modificatori/payroll; număr categorii duplicate eliminate; retenția rolurilor rare
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Revizuirea salarizării și pensiilor generale și speciale are impact bugetar, tranziție prospectivă și test de egalitate și proporționalitate, cu respectarea jurisprudenței CCR și a independenței justiției. Se verifică transparența salarială și dialogul social. Guvernanța întreprinderilor de stat păstrează selecția profesională, funcția de proprietar separată de reglementare și obligațiile PNRR deja asumate; consiliul coaliției nu numește discreționar funcționari sau administratori.

8. Formalizare, ANAF Digital și Drepturile Contribuabilului

Frauda mare înaintea hărțuirii contribuabilului corect; tranziție înaintea sancțiunii, apoi reguli ferme.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Finanțelor / ANAF.
Primele outputs	Risk-based enforcement orientat spre fraudă mare, carusele, contrabandă și evaziune organizată.; Taxpayer Rights Charter: motivare, acces la date relevante, corectare, human review, contestație și redresare.; Simplificarea onboarding-ului și ghidaj înaintea enforcement-ului unde legislația se schimbă material.; AI/analytics pentru anomalii cu validare umană și bias/error monitoring.
KPI	tax gap estimat; yield/risk case; timp de contestație; rata deciziilor corectate/anulate
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Plățile de 500, 1.000 și 2.000 lei reprezintă mecanismul propus de înlocuire a sancțiunilor administrative eligibile pentru intrarea în legalitate. Impozitele legal datorate rămân exigibile, cu declarare simplificată și eșalonare în condițiile legii. Nu se instituie amnistie penală sau ștergere automată de TVA ori rețineri. Dublarea amenzii după fereastră cere modificare legală expresă, limite proporționale, criterii de individualizare și contestație.

9. Siguranța Gospodăriei: Coș Esențial, Medicamente și Navetă

Reducerea costului vieții este sustenabilă numai dacă este finanțată, măsurată și construită pe ofertă, concurență și transparență.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Finanțelor + Economie/Concurență pentru prețuri; Sănătate/CNAS pentru medicamente; Transport/Muncă pentru navetă.
Primele outputs	Definirea coșului esențial și a mecanismului fiscal în limitele Directivei TVA și ale bugetului.; Monitor de preț și competiție înainte/după modificarea taxei; revizuire dacă beneficiul nu ajunge la consumator.; TVA redusă/alte instrumente pentru medicamente esențiale unde legal; generice, reference pricing și central procurement.; Incentive pentru employer public-transport passes și commuting relief țintit.
KPI	preț coș esențial; pass-through; cheltuială medicamente/gospodărie; generic share
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

TVA redusă sau zero se stabilește numai pentru categorii eligibile, în limitele articolului 98 și anexei III a Directivei TVA, după verificarea cotelor deja folosite și a costului recurent. Ajutorul pentru gospodării vulnerabile se corelează cu protecția socială și Planul Social pentru Climă. Se preferă reducerea durabilă a facturilor prin eficiență, acces la servicii și mobilitate; orice sprijin temporar are țintire și termen de încetare.

10. Lanț Transparent: Prețuri Comparabile fără Control Administrativ al Marjelor

Vedem unde se formează prețul fără să publicăm factura comercială și fără să transformăm statul în administrator de adaosuri.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Economiei / Consiliul Concurenței, cu MF pentru sursele fiscale.
Primele outputs	Standard national de unit-price pentru categorii comparabile și afișare clară a taxelor.; Transparent Supply Chain pe date e-Factura/fiscale agregate.; Farm Gate-to-Shelf Index pentru alimente-cheie.; Dashboard public pe categorii/zone, cu protecția secretului comercial.
KPI	acoperire categorii; utilizare comparator; spread producător-retail; număr investigații justificate
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Prețul final și prețul pe unitate, incluzând TVA și toate taxele aplicabile, rămân clar și vizibil afișate. Prețul înainte de taxe poate fi informație suplimentară, fără a înlocui prețul plătit de consumator. Indicii publici folosesc agregare și întârziere adecvate pentru a evita facilitarea coordonării prețurilor; ANPC și Consiliul Concurenței verifică designul.

11. Concurență Loială, Anti-Contrabandă și Taxarea Externalităților

Firmele conforme nu trebuie să concureze cu evaziunea; taxarea de sănătate și jocuri este folosită transparent, nu ca înlocuitor al disciplinei fiscale.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Finanțelor / ANAF / Autoritatea Vamală; autoritatea de reglementare a jocurilor; MAI pentru enforcement.
Primele outputs	Risk-based anti-contraband tasking și sancțiuni gradate.;

Element	Conținut
	Modelarea elasticității/contrabandei înainte de schimbări mari de acciză.; Gambling operator levy orientat GGR/profitabilitate, protecție consumator și AML.; Publicarea veniturilor reale și costului enforcement-ului.
KPI	market share illicit; revenue vs forecast; enforcement yield; problem gambling indicators
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Vama și ANAF leagă combaterea fraudei de obligațiile vamale, accize, AML și CBAM aplicabile operatorului. Regimul CBAM definitiv funcționează din 2026, cu praguri și excepții legale distincte. Orice taxă nouă are analiză de legalitate, concurență, comportament și efect distributiv; sancțiunile se bazează pe probe și pe dreptul la apărare.

12. Cumpărăm Împreună, SBSIA și Creșterea Firmelor Românești

IMM-ul nu trebuie să fie mare ca să cumpere, să exporte sau să acceseze expertiză ca o firmă mare.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Economiei/Antreprenoriat; Consiliul Concurenței pentru designul GPO; camere ca facilitatori eligibili.
Primele outputs	GPO-uri pentru IMM-uri, cu eligibilitate obiectivă: înregistrare fiscală validă, e-Factura/compliance, criterii non-arbitrare.; SBSIA cu servicii partajate și 1% pay-it-forward după praguri de succes.; Investment Blueprints pentru childcare, elder care, energie, agro, tourism, servicii etc.; Export consortia, garanții, EIB/EIF și venture co-investment competitive.
KPI	economii GPO; export revenue; productivity; firm survival
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

GPO păstrează participarea voluntară și concurența, fără schimb de informații comerciale sensibile nejustificat. Schemele IMM și achizițiile folosesc criterii transparente, accesibile operatorilor eligibili, fără cote generale de origine românească. Se verifică ajutorul de stat, de minimis, cumulul, beneficiarul real și dubla finanțare. Sprijinul pentru export include standarde, servicii transfrontaliere, recunoașterea calificărilor și finanțare disponibilă în piața unică. Huburile europene de inovare digitală existente sprijină maturitatea digitală a IMM, testarea înainte de investiție și competențele; nu se creează o agenție paralelă și sprijinul respectă regulile ajutorului de stat.

13. Childcare ca Infrastructură Economică

Un loc de creșă poate fi simultan investiție în copil, venit pentru familie și capacitate de muncă pentru economie.

Element	Conținut
Owner	Ministerul responsabil pentru Familie/Educație timpurie, în coordonare cu Muncă și MDLPA.
Primele outputs	Hartă geospațială nevoie/capacitate, catchment și wait-list unde datele permit.; Blueprint-uri de 20/40/60/100 locuri.; Finanțare reciclabilă zero/foarte redusă pentru zone verificate de deficit sever; componentă iertabilă numai în zone foarte sărace dacă accesibilitatea de preț este păstrată.; Formare gratuită

Element	Conținut
	educator/asistent prin VET, reconversie și universități.
KPI	locuri neacoperite/catchment; timp de acces; occupancy; cost/loc
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Capacitatea de îngrijire servește participarea la muncă și accesul copilului vulnerabil, inclusiv copilul cu dizabilități. Garanția de Oportunitate se corelează cu Garanția europeană pentru copii prin servicii existente: educație timpurie, sănătate, alimentație și locuire adecvată. Se măsoară accesul efectiv și costul pentru familie; echilibrul muncă–viață și concediile legale sunt păstrate.

14. Îngrijire Aproape: Elder Care și Independență Acasă

Mai multă autonomie pentru seniori, mai puțină presiune pe familie și spital, mai multă capacitate de muncă pentru aparținători.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Muncii / servicii sociale, cu Ministerul Sănătății pentru componente clinice.
Primele outputs	Hartă națională a nevoii și capacității de îngrijire.; Blueprint-uri pentru home-care agency, assisted living, residential, day/respite, rehabilitation, dementia, meals/home support.; One-stop digital licensing cu termene garantate.; Formare gratuită de caregiver și management.
KPI	home-care capacity; days safely at home; hospital avoidable utilization; unpaid care hours displaced
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Îngrijirea de lungă durată este integrată cu serviciile sociale și de sănătate, cu sprijin pentru îngrijitor și alegerea persoanei. Se urmărește viața independentă a persoanelor cu dizabilități și prevenirea instituționalizării evitabile, nu doar ocuparea locurilor. Standardele, protecția împotriva abuzului și costul recurent sunt condiții de extindere.

15. Capacitatea Efectivă de Muncă și Motorul Național de Cerere de Competențe

Nu măsurăm doar câți oameni există, ci câți pot ajunge, pot lucra, au competențele cerute și pentru care munca merită financiar.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Muncii / ANOFM, cu Educație, Transport, MDLPA și Sănătate.
Primele outputs	Effective Labour Capacity Index: participation, hours, underemployment, care, commute, skills mismatch, healthy working-life și vacancy mismatch.; Effective Return-to-Work Test pentru household archetypes.; National Skills Demand Engine: vacancies + investment pipeline + demographics + training output.; Jobs reachable within 45/60 minutes KPI pentru mobilitate/housing.
KPI	employment/participation by group; hours worked; vacancy fill time; return-to-work gain
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate

Element	Conținut
	juridică.

Condiții UE și juridice

Motorul de competențe include adulți slab calificați, persoane cu dizabilități, femei, tineri fără ocupație și comunități rurale sau marginalizate. ANOFM conectează formarea la cerere și la servicii accesibile, fără condiționarea nelegală a drepturilor de asistență. Se verifică recunoașterea calificărilor, sănătatea și securitatea muncii, negocierea colectivă și tratamentul egal. KPI urmărește ocupare durabilă și venit real.

16. Acasă în România: Întoarcere, Reintegrare și Potrivire Economică

Statul nu plătește mutarea; statul elimină birocrația și face vizibil locul unde experiența returnatului se potrivește economiei.

Element	Conținut
Owner	MAE pentru intrare/caz extern; Muncă/ANOFM pentru matching; MAI/Justiție/Educație/Sănătate/MF pe competențele lor.
Primele outputs	Central Office/funcție de coordonare reintegrare folosind instituție existentă; servicii prin ambasade/consulate.; One-family/one-case officer.; Coordonare civil status, CNP, ID/passport, tax/residence, health, school/childcare, qualifications, pensions/social security, business, customs relief.; Free online Romanian/reintegration classes pentru spouses/children și school bridge.
KPI	case completion time; duplicate documents eliminated; qualification recognition time; qualified matches/returnee
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Întoarcerea diasporei păstrează un circuit propriu. Separat, MAI/IGI gestionează migrația legală, azilul și frontiera conform Pactului UE aplicabil din 12 iunie 2026, cu identificare, securitate, condiții de primire, protecția minorilor și căi de atac. Forma contribuției României la solidaritatea europeană este decisă legal, fără cote inventate în program. Recrutarea legală și integrarea lingvistică/profesională completează capacitatea de muncă fără exploatare.

17. Școli Sigure, Clasa a XII-a, VET și Pedagogie Modernă

Siguranță vizibilă și competențe reale: școala trebuie să ducă la viață independentă, studiu sau muncă, nu doar la o diplomă.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Educației și Cercetării.
Primele outputs	Safe School: safeguarding lead, protocol, confidential reporting, parent notification, escalation police-health-child protection, aggregate climate KPIs.; Măsurile intruzive au bază legală, necesitate, proporționalitate, privacy și evidence-of-effectiveness.; Grade 12 completion standard și anti-dropout pathways.; VET/apprenticeships legate de Skills Demand Engine.
KPI	completion Grade 12; dropout; graduate employment; VET placement
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Prioritatea este competența de bază și reducerea abandonului, inclusiv în rural și comunități marginalizate, prin MATE/PNRAS și servicii coordonate. Cerințele sunt accesibile elevilor cu dizabilități și păstrează rutele profesionale echivalente. Stimulentele 5%+5% se proiectează prin cadrul legal de salarizare, buget și dialog social, cu indicatori moderați și fără penalizarea școlilor care preiau elevi cu dificultăți.

18. Universități: Proiecte Interdisciplinare și Leadership Aplicat

Licența construiește profunzime și teamwork; masterul și doctoratul adaugă probleme interdisciplinare reale și experiență de management.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Educației și Cercetării; universitatea pentru curriculum și execuție academică.
Primele outputs	Proiect calificat = problemă complexă, ≥2 domenii, interdependență reală, outcome comun și evaluare individuală + team.; Ministerul Educației ține registrul/portfolio: problemă, domenii, team, deliverables, outcomes, partner, budget, schedule, success metrics.; Independent/peer review pentru a elimina proiectele checkbox.; Inter-university projects și shared studios/labs.
KPI	% Master/PhD workload proiect autentic; cross-faculty/inter-university teams; leadership 360° score; external deliverables
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Obiectivul de aproximativ 30% muncă interdisciplinară la master/doctorat se aplică prin decizii academice și standarde de acreditare, cu echivalențe potrivite domeniului. Autonomia universitară prevăzută la art. 32 alin. (6) rămâne garantată; ministerul nu prescrie unilateral curricula sau credite doctorale. Finanțarea poate recompensa rezultate documentate, respectând libertatea academică, cercetarea fundamentală și integritatea științifică.

19. Misiuni de Cercetare Aplicată și Pipeline Cercetare-la-Piață

Statul publică problema; cercetarea alege metoda; rezultatul bun primește o cale competitivă spre testare, client și piață.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Educației și Cercetării pentru missions/research policy; universities/institutes pentru science; Economy/sector ministry pentru demand/adoption.
Primele outputs	Research & Innovation Challenges în Opportunity Platform pentru stat, companii, spitale, UAT, ONG.; Shared TTO hub-and-network; local innovation contact + specialiști regional/național.; National Model Research Collaboration/IP Agreements înainte de work.; Competitive innovation pilot/pre-commercial procurement/innovation partnerships - fair path, fără contract garantat.
KPI	challenge→project time; prototype rate; pilot rate; licensing/spinout
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Misiunile de cercetare folosesc selecție competitivă, evaluare independentă și finanțare multianuală credibilă, fără a elimina cercetarea fundamentală. Participarea la Horizon Europe și parteneriate europene se leagă de capacitate reală și cofinanțare. Integritatea, etica, accesul deschis permis și regulile de securitate/export se stabilesc înaintea lucrului; rezultatul nu se confundă cu numărul brevetelor.

20. IP Public, Comercializare și Reinvestirea Valorii în Cercetare

Când cercetarea publică produce valoare comercială, contribuabilii, universitatea și creatorii participă la rezultat, iar banii alimentează următoarea generație de cercetare.

Element	Conținut
Owner	Universitatea pentru IP; Ministerul Educației/Cercetării + MF pentru cadrul de repartizare; Shared TTO pentru tranzacție.
Primele outputs	Ownership/background/foreground/inventor/publication/ confidentiality/commercialization/value-sharing stabilite înainte de work.; Market-value defensibility și competition/state-aid compliance pentru transfer privat.; Sold eligibil = venit minus costuri directe rezonabile auditate și remunerația legală rezervată a inventatorilor.; 60% fond național R&D ring-fenced; 40% university general research/strategic funds.
KPI	net proceeds; % market-valued transactions; 60/40 distribution timeliness; student/researcher reward rate
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Regula 60% național și 40% universitate privește venitul net eligibil al viitoarelor programe publice cu condiții legale clare convenite înainte de finanțare. Nu transferă retroactiv IP sau venituri deja dobândite și nu încalcă obligațiile granturilor, ale partenerilor ori drepturile inventatorilor. Activele și contractele existente se tratează potrivit legii sau prin acord valid. Legislația și acordurile păstrează autonomia universitară și remunerația contributorilor. Remunerația legală a inventatorilor se rezervă și se plătește înaintea împărțirii soldului eligibil 60/40; pentru cazurile art. 11 din Legea nr. 83/2014 se respectă minimum 30% din venitul definit de lege. Contractele nu reduc acest minimum prin calcularea lui doar asupra cotei universității.

21. Sănătate Integrată, Prevenție, Acces Rural și Sănătate Mintală

Sănătatea este simultan serviciu esențial, capital uman și infrastructură de reziliență.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Sănătății / CNAS.
Primele outputs	Integrated patient record/interoperable access, digital referrals/prescriptions.; CNAS transparency pe cost/outcomes unde legal.; Primary care/prevention, rural access și telemedicine pilots.; Senior pathways legate de home care/elder monitoring.
KPI	wait/access time; preventive coverage; avoidable admissions; rural gap
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Prevenția și medicina primară, mai ales în rural, se conectează cu servicii sociale, screening, vaccinare conform politicilor de sănătate și sănătate mintală. MS coordonează One Health și rezistența antimicrobiană cu agricultura și mediul. Digitalizarea pregătește EHDS în fazele legale, cu acces pentru pacient, interoperabilitate

și utilizare secundară autorizată; datele medicale nu devin un registru public sau acces liber pentru alte instituții.

22. Programul Național de Serviciu Civic și Leadership (PNSCL)

Voluntar, civil, plătit și orientat spre competențe utile - nu o formă mascată de serviciu obligatoriu.

Element	Conținut
Owner	Guvernul/ministerul responsabil de tineret/muncă, cu MAI-IGSU și ministerele gazdă.
Primele outputs	Tracks civile voluntare și plătite.; Training standard, safeguarding și supervision.; Micro-credentials/recunoașterea competențelor.; Link cu IGSU, health/community, cyber/administration și leadership.
KPI	participation/completion; skills certified; employment/education transition; participant safety
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Serviciul civil rămâne voluntar și plătit, cu protecția minorilor, standarde de muncă și formare, asigurare și drept de retragere în condițiile contractului. Nu substituie posturi permanente și nu oferă acces neautorizat la date sensibile sau profesii reglementate. Competențele de protecție civilă folosesc standardele instituțiilor competente și exerciții de pregătire comunitară.

23. Fast Permit, Protecția Cumpărătorului și Oferta de Locuințe

Dosar complet = termen previzibil; oferta crește prin teren și infrastructură, nu prin plafonarea permanentă a pieței.

Element	Conținut
Owner	MDLPA și UAT-urile; autoritățile sectoriale pentru avizele lor.
Primele outputs	Confirmarea completitudinii dosarului și cronometru public de decizie.; Țintă 14 zile pentru categoriile standard după completeness, cu excepții tehnice motivate.; Digital submission/status și single request for missing information unde posibil.; Shared technical review pentru localități fără capacitate.
KPI	permit median/P90; first-time-complete rate; housing units permitted/completed; buyer losses/off-plan failures
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Ținta de 14 zile privește numai dosare complete și categorii standard eligibile după modificarea legală necesară. Nu reduce termene obligatorii pentru evaluarea impactului, Natura 2000, patrimoniu, consultare sau siguranță și nu creează aprobare tacită pentru proiecte cu risc. Locuirea și clădirile noi respectă EPBD, accesibilitatea și siguranța; oferta privată se completează cu intervenții costate pentru supraaglomerare, locuire socială și persoane fără adăpost.

24. Comunități Complete și Creștere Regională

Construim noduri și coridoare funcționale, nu suburbii-dormitor în cercuri de 40 km.

Element	Conținut
Owner	MDLPA; UAT/metropolitan compacts pentru implementare;

Element	Conținut
	Transport pentru infrastructura majoră.
Primele outputs	Coridor/nod, nu radial sprawl.; Infrastructure-Before-Volume: transport/utilități finanțate, operaționale sau contractually credible înainte de volum mare.; Growth Area Readiness A/B/C/D.; Population-triggered childcare, education, primary health, elder care, transit, utilities, emergency capacity.
KPI	jobs reachable 45/60 min; housing+mobility affordability; housing capacity around nodes; service capacity vs population
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Comunitățile complete includ accesibilitate, renovarea locuințelor ineficiente și transport accesibil pentru persoane cu venit mic sau mobilitate redusă. Implementarea EPBD și Planul Social pentru Climă sunt conectate la facturi și navetă. Camerele și probele video au bază legală, necesitate, minimizarea datelor, păstrare limitată și verificare, cu contestație și fără recunoaștere biometrică generalizată.

25. Construim o Dată și Drumuri Sigure

Înainte de ultimul strat de asfalt verificăm utilitățile, drenajul, trotuarul, ciclismul, fibra, iluminatul și siguranța.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Transporturilor pentru standarde naționale; administratori drum/UAT pentru execuție; MDLPA pentru urban/local.
Primele outputs	Plan multi-utility înainte de lucrări majore și GIS as-built obligatoriu.; Spare ducts și coordonare fibre/energie/apă/sewer/drainage unde justificat.; Undergrounding prioritizat în zone urbane și all-new roads conform standardului.; National Road Hazard Registry: cetățeni, poliție, administratori și feeds suportate Waze/Google unde oficial posibil.
KPI	repeat excavations; km complete-corridor; fatalities/serious injuries; hazard closure time
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Build Once integrează siguranța rutieră, accesibilitatea, infrastructura de încărcare și cerințele TEN-T/AFIR aplicabile traseului, după cerere verificată și analiza ciclului de viață. Optimizarea înainte de construire nu amână reparațiile obligatorii de siguranță. Achizițiile și exproprierea păstrează concurența, evaluarea de mediu și despăgubirea legală.

26. Acoperiș Solar fără Avans și Eficiență Distribuită

Suprafața nefolosită devine activ energetic; capitalul privat finanțează unde proiectul produce venit și economie.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Energiei / AFM unde relevant; ANRE pentru reglementare; UAT/instituții pentru active.
Primele outputs	Inventory suprafețe publice/condo/business; cele potrivite intră în Opportunity Platform.; Competitive no-upfront concession/PPA/lease models, fără garanție publică de profit.; Solar Buyers Alliance/GPO pentru agregare cerere.; Distributed Energy Investment Facility: până la 75% finanțare, min 25%

Element	Conținut
	private equity, după risk/commercial test.
KPI	MW installed; RON/MW; private leverage; household/public bill reduction
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Solarul pe clădiri este secvențiat după categoriile, fezabilitatea și termenele EPBD, fără obligație universală imediată asupra tuturor acoperișurilor. Partajarea energiei folosește regulile românești efectiv aplicabile, măsurare și tarife transparente. Consimțământul proprietarilor, siguranța structurală și de incendiu, garanțiile, costurile de rețea și reciclarea sunt condiții contractuale; vulnerabilitatea primește sprijin țintit, nu grant comercial general.

27. Sistem Energetic Productiv: Rețea, Stocare și Valoare pe MW

Ținta nu este un surplus anual pe hârtie, ci energie fermă, flexibilă și competitivă exact unde economia o poate folosi.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Energiei; ANRE regulatory; Transelectrica/DSO pentru grid data și plans.
Primele outputs	Verified power-capacity layer pe siturile industriale/data-centre.; Use-it-or-lose-it grid reservations cu milestones de permit/finance/commitment.; Annual National Electricity Demand & Industrial Growth Model: households, EV, heat pumps, rail, industry, data centers, storage, H2 where justified, demographics, efficiency.; Energy-Industrial Co-location Zones map-driven: generation/grid/storage/land/fibre/transport/workforce.
KPI	firm MW available by zone; connection lead time; MW speculative released; curtailment
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Modelul energetic este reconciliat cu PNIESC, obligațiile privind regenerabilele, eficiența, emisiile și interconectarea, precum și raportarea legală. ANRE și operatorii păstrează competențele asupra accesului și tarifelor nediscriminatorii. Se măsoară flexibilitatea, reducerea congestiei, securitatea aprovizionării și costul total; capacitatea rezervată nu este prezentată drept putere fermă disponibilă.

28. Independență Energetică și Coridorul Marea Neagră-Carpați-Europa Centrală

Resursele interne și infrastructura regională devin avantaj strategic numai după test de cerere, engineering, securitate și bancabilitate.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Energiei + Transgaz/Conpet/port authorities după activ; Guvernul pentru geopolitic.
Primele outputs	Maximizarea producției interne legal/economic și eliminarea blocajelor de permit/infrastructure.; Capacity/compressor upgrades pe coridor spre Ungaria după binding demand.; LNG Constanța doar după comparative regional economics, demand și security gate.; Oil corridor feasibility separat, anchor customer/open access.

Element	Conținut
KPI	domestic production; firm domestic supply; interconnector capacity booked; project bankability
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Gazul intern și infrastructura aferentă sunt testate ca instrumente de tranziție și securitate, cu obligațiile privind metanul, costul carbonului și riscul activelor blocate. Programul păstrează angajamentele legale privind ieșirea din cărbune și tranziția justă a lucrătorilor. Nu promite interdicții generale de export sau energie sub cost prin încălcarea pieței interne, a solidarității ori a contractelor; proiectele transfrontaliere folosesc cooperarea regională.

29. Mine2Value: Mine Închise pentru Compute, Industrie și Infrastructură Strategică

Identificăm siturile potrivite înainte de a promite reconversia: geologia, energia, fibra și costul decid.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Economiei/Industriei; Ministerul Energiei pentru power; Environment pentru liabilities.
Primele outputs	Inventory closed/closing mines și former industrial estates.; Weighted site ranking pentru data centre/sovereign compute, secure R&D, drone/electronics/dual-use production, storage/continuity.; Power and fibre are high-weight variables; solar local nu este 24/7 firm power.; University missions: mapping, sensing, robotics, digital twins, thermal/water.
KPI	sites screened; A/B/C classifications; investment-ready sites; private capital
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Mine2Value păstrează remedierea, siguranța minieră, apa și obligațiile de mediu înaintea schimbării de utilizare. Fondul pentru Tranziție Justă și formarea lucrătorilor se folosesc numai unde proiectul și zona sunt eligibile. Compute sau industrie nu justifică derogări de la apă, emisii, patrimoniu ori Natura 2000; fiecare sit are cost verificat pentru închidere și operare.

30. AgroIntel România: Inteligență Agricolă, Cooperative și Tehnologie

Statul oferă informație și infrastructură de decizie; fermierul decide ce cultivă.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.
Primele outputs	Farm Land Intelligence map cu farmer autonomy.; Value-Chain Gap Analysis integrată.; Cooperative blueprints: governance/voting/accounting, buying, machinery, storage/logistics, sales/compliance.; Equipment finance prioritizing shared assets where utilization makes sense.
KPI	area/data coverage; recommendation adoption voluntary; post-harvest losses; shared asset utilization
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

AgroIntel se corelează cu Planul Strategic PAC și condiționalitatea aplicabilă, inclusiv apă, nitrați, sol, pesticide, biodiversitate și bunăstarea animalelor. Datele sprijină practici rentabile și mai puțină birocrație, nu sancțiuni automate. Cooperativele păstrează libertatea de asociere și regulile concurenței; trasabilitatea și cerințele EUDR sunt activate după produs și categoria operatorului.

31. Lanț Scurt, Procesare, Logistică și Piață Agroalimentară

Mai multă valoare rămâne în România când producția este agregată, păstrată, procesată și vândută eficient.

Element	Conținut
Owner	MADR; Economy/Competition/Public Procurement pentru piețe și procesare.
Primele outputs	Regional agro-logistics hubs și cold chain/processing where justified.; Digital farm-to-market exchange pentru producers/coops-retail-public buyers.; Public procurement criteria EU-neutral: freshness, seasonality, reliability, environmental/logistics resilience, nu Romanian-only.; Agricultural Demand Observatory.
KPI	post-harvest loss; storage utilization; processing share; farm margin
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Lanțul alimentar integrează siguranța alimentelor, trasabilitatea, lanțul frigorific, sănătatea animalelor și practicile comerciale neloiale. Achiziția publică poate folosi calitate, prospețime și cost de viață obiective, fără interdicție generală asupra furnizorilor din UE. Logistica electrică folosește infrastructură, cerere și capacitate de încărcare validate; ambalajele și deșeurile alimentare sunt incluse în proiect.

32. Securitatea Apei și Adaptarea Climatică

Întâi măsurăm și modelăm sistemul, apoi blocăm investițiile de decenii pe baza dovezilor - fără să amânăm lucrările urgente.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Mediului / Apele Române, cu Educație/Cercetare pentru mission.
Primele outputs	National water evidence mission cu common data architecture.; Aquifer/surface water/drought/flood/reservoir/network leakage/wastewater/irrigation/industry/stormwater/wetlands mapping.; Monitoring technology R&D și university field work.; Agricultural Water Productivity Screen și industrial site water screen.
KPI	monitor coverage; leakage; water productivity; flood/drought exposure mapped
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Cercetarea apei pe 2–3 ani merge în paralel cu remedierea imediată a obligațiilor privind apă potabilă, ape uzate, bazine și inundații. Nu amână termene legale. Restaurarea habitatelor, zonelor umede și pădurilor și protecția Natura 2000 sunt integrate în planificare; depunerea planului de restaurare și termenele sale se verifică fără a declara conformitate nedovedită. Fermierii și comunitățile participă la alegerea intervențiilor, cu compensații și finanțare legală unde sunt justificate.

33. România Recuperează: Active Publice, Brownfields și Reinvestire în R&D

Statul nu mai depozitează rugina: refolosim ce e util, valorificăm ce are valoare, reciclăm ce poate fi reciclat și curățăm ce este periculos.

Element	Conținut
Owner	Fiecare proprietar public rămâne responsabil; MF pentru fiscal/reinvestment; line ministry pentru strategic screen.
Primele outputs	National inventory cu GIS, ownership, condition, value, contamination, heritage, security, future need.; Classification: operational, strategic reserve, public reuse, adaptive/commercial, material recovery, remediation/clearance; reserve periodic revalidated.; AI/computer vision/drone/satellite poate identifica active aparent abandonate, reconciliate cu registrul.; Independent valuation tiers; second valuation la praguri; reserve/min prices; highest-and-best-use.
KPI	assets classified; maintenance liability removed; net value recovered; brownfields remediated
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Bunurile din domeniul public sunt inalienabile. Vânzarea cere regim juridic care o permite; trecerea în domeniul privat nu este automată și trebuie justificată legal prin încetarea uzului sau interesului public, unde este permisă. Încasările respectă titularul, creditorii, acționarii, granturile și bugetele locale înainte de reinvestirea eligibilă în R&D. Concesiunea și închirierea rămân alternative; venitul unic nu acoperă cheltuieli permanente.

34. România Curată, Patrimoniu, Turism și Economie Locală

Curățenia și reutilizarea patrimoniului nu sunt cosmetice: pot transforma experiența vizitatorului, investiția locală și încrederea comunității.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Economiei/Turism funcțional; UAT/DMO pentru destination; Culture pentru heritage; asset owner pentru property.
Primele outputs	Tourism/Gateway Priority Layer în Opportunity Platform și România Recuperează.; Adaptive Reuse Business Case obligatoriu.; DMO Opportunity Submission cu validare.; Public/Private Benefit Test și beneficiary contribution unde potrivit.
KPI	visitor spend/stay; resident satisfaction; gateway service standard; private capital
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Curățenia și turismul se leagă de prevenirea poluării, protecția patrimoniului și accesibilitate. Controlul arderilor ilegale este însoțit de colectare legală și alternative accesibile; competențele de constatare și urgență rămân la autoritățile prevăzute de lege. Datele privind aerul și incidentele sunt publicate cu responsabil și plan de remediere, fără stigmatizarea comunităților.

35. Justiție, Integritate și Predictibilitate

Viteza și drepturile nu sunt opuse: o decizie corectă după ani de blocaj poate echivala cu lipsa aplicării legii.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Justiției pentru legislație administrativă; CSM/instanțe/procurori în autonomia lor; SGG pentru quality of law.
Primele outputs	Digital case management/interoperability și e-filing unde mature.; Administrative/fiscal dispute timelines și backlog management, fără limitarea dreptului la apărare.; Standardized procedures/reason-giving și publication of aggregate consistency metrics.; Conflict/beneficial-interest transparency pentru decizii/procurement în limitele legii.
KPI	case duration/P90; backlog; administrative appeal time; reversal/consistency metrics
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Evaluarea legilor justiției se face cu CSM, magistrați și instituțiile competente, fără instrucțiuni asupra dosarelor sau ținte de condamnări. Se consolidează garanțiile pentru procurori și poliția judiciară și capacitatea de investigare legală a corupției în justiție. Declarațiile de avere, conflictele, avertizorii și lobbyingul respectă eficacitatea și protecția datelor. Predictibilitatea legislativă, consultarea efectivă și accesul la informații sunt rezultate urmărite, nu formalități.

36. Apărare, Dual-Use, Protecție Civilă și Export Tehnologic

Cererea de securitate poate construi industrie și IP numai dacă proiectele trec de test, piață, control export și stage gates.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Apărării pentru capability; Ministerul Economiei/Industriei pentru industrial/commercial; MAI-IGSU pentru civil protection.
Primele outputs	Dual-Use Classification și Tiered Research Security.; Competitive prototype/pilot/field test track înainte de procurement mare.; SME/startup-friendly: short apps, milestone contracts, proportional security, standard agreements, rapid decision.; Dual-Use Commercialization Screen pentru civilian markets.
KPI	challenge→prototype time; prototype→field test; operational pass rate; SME share
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Apărarea conectează proiectele eligibile la SAFE, EDF și EDIP, cu regulile specifice de achiziție comună, origine, control și securitate; SAFE este împrumut, nu grant. Se evită dubla finanțare. Protecția civilă integrează reziliența fizică a entităților critice, pregătirea pentru riscuri multiple, mecanismul UE și mobilitatea militară. Obligațiile NATO sunt urmărite separat de dreptul UE; controlul parlamentar, exporturile și drepturile rămân aplicabile. Cooperarea cu Ucraina și Moldova în securitate, energie, transport și protecție civilă folosește instrumente eligibile și resurse aprobate; sancțiunile UE și controlul exporturilor sunt aplicate de autoritățile competente.

37. Cybersecuritate, Guvernanță Digitală și Protecția Copiilor Online

Un stat digital mai simplu trebuie să fie simultan mai sigur, mai explicabil și mai atent la drepturi.

Element	Conținut
Owner	Instituțiile naționale competente de securitate cibernetică / STS

Element	Conținut
	pentru infrastructura proprie și shared technical enablement; sector ministries pentru service ownership; Education/child authorities pentru online safety.
Primele outputs	National cyber reference architecture și common security services prin STS/competent cyber bodies.; Zero-trust, IAM, segmentation, immutable logs, DR, incident exercises, supply-chain requirements.; Independent penetration testing și resilience testing pentru shared platforms.; Child online safety: age assurance proportională, parental controls, reporting, platform transparency/duty of care aligned EU.
KPI	critical incidents; MTTD/MTTR; recovery test success; privileged access violations
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

DNSC și autoritățile competente verifică NIS2, CER și obligațiile sectoriale, distinct de rolul tehnic STS. Produsele digitale verifică Cyber Resilience Act, inclusiv raportarea aplicabilă din 11 septembrie 2026. AI respectă calendarul legal actualizat, clasificarea, evaluarea impactului și transparența. DSA, protecția consumatorilor și drepturile copilului susțin siguranța online prin măsuri proporționale; securitatea nu autorizează supraveghere generalizată sau scor social de stat.

38. Reformă Democratică Durabilă și Instituții Greu de Întors

Reforma trebuie să poată supraviețui guvernului care a adoptat-o fără să înghețe democrația sau să protejeze o majoritate temporară.

Element	Conținut
Owner	Guvern/Parlament pentru political compact and laws; independent bodies in own remit.
Primele outputs	Governing compact public cu misiuni, owners, fiscal envelope, conflict-resolution, reporting.; Chamber-specific parliamentary representation reform după census/independent legal design.; Minority/diaspora/constituency safeguards și no mid-term mandate interruption.; Sunset pentru mission teams și schemes temporare.
KPI	mission milestone publication; material departures disclosed; temporary structures sunset; parliamentary oversight hearings
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Consiliul coaliției coordonează exclusiv politic. Acordul său nu poate impune mandat parlamentar, numi direct miniștri sau controla autorități independente. Reforma democratică include independența editorială și guvernanța legală a mass-mediei publice, transparența proprietății și a publicității de stat conform EMFA, protecții anti-SLAPP și participarea societății civile. Acreditarea instituțiilor de drepturi ale omului se urmărește conform Principiilor de la Paris, cu independență reală.

Partidele participante își asumă implementarea și susținerea întregului program. Portofoliile se propun după potrivirea priorităților; cele rămase sau disputate se convin prin consiliul cu cinci reprezentanți de partid, pe baza nominalizărilor partidelor. Învestirea și numirile urmează Constituția; consiliul coordonează politic și păstrează mandatul liber al parlamentarilor.

39. Conectivitate Națională: Rutier, Feroviar, Portuar, Aeroportuar și Aviație Generală

Rețelele strategice sunt evaluate ca un sistem logistic: coridor complet, first usable service și cost de ciclu de viață.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Transporturilor; operatorii/administratorii modali în responsabilitatea lor.
Primele outputs	Public corridor delivery dashboard cu first usable service, nu doar % lucrări.; Finalizarea missing links rutier/feroviar și modernizare electrificare/signaling după gates.; Constanța: port capacity, rail/road hinterland, digital logistics, storage și energy integration.; Aeroporturi integrate cu transport metropolitan/regional și surface access.
KPI	corridor travel/freight time; rail speed/reliability; Constanța throughput/dwell; first usable service date
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Conectivitatea urmează TEN-T și standardele de siguranță și interoperabilitate aplicabile, inclusiv feroviar, porturi, aviație și drepturile pasagerilor. Prioritatea merge la legături mature cu valoare economică, acces rural și transfrontalier, întreținere și reziliență climatică. Aviația generală respectă competențele AACR/EASA, spațiul aerian și protecția mediului; finanțarea aeroportuară trece testul de ajutor de stat și cerere.

40. Mediu, Deșeuri, Apă Urbană și Economie Circulară

Curățarea țării trebuie să reducă și costul viitor: colectare funcțională, repair/reuse, apă fără pierderi și material recuperat.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Mediului / Apele Române; UAT/operatori pentru salubritate/apă.
Primele outputs	Predictable enforcement pentru illegal dumping + convenient lawful disposal.; Waste traceability și construction waste controls; sensors/cameras unde lawful și proportionate.; Repair/reuse before disposal; EPR enforcement și market development pentru recycled materials.; Water loss reduction: metering, pressure, leak detection, prioritized rehab.
KPI	illegal dumping recurrence; collection/recycling; water losses; repair/reuse rate
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Capitolul include explicit aerul, emisiile industriale, zgomotul, substanțele chimice, accidentele majore, natura și pădurile, alături de deșeuri și apă. MMAP publică inventarul termenelor și infringementurilor cu dovadă pentru închidere; recomandarea EIR nu este confundată cu actul obligatoriu. Colectarea separată, reciclarea, depozitarea, răspunderea producătorului și ambalajele au ținte și costuri pe flux, cu monitorizare și enforcement legal. Renovarea și încălzirea curată reduc concomitent facturile și poluarea.

41. Industrie cu Valoare Adăugată, Clustere și Scaleup European

România urmărește produsul, IP-ul, furnizorul local și exportul - nu doar hala și numărul brut de locuri de muncă.

Element	Conținut
Owner	Ministerul Economiei/Industriei, în coordonare cu Energie, Educație/Cercetare, Muncă și Finanțe.
Primele outputs	Sector portfolio reviewed by evidence: productivity, wages, exports, private capital, strategic value.; Supplier-development and Critical Component/industrial gap mapping.; University-industry translation și shared research/test infrastructure.; Energy/site/workforce packets pe Opportunity Platform.
KPI	value added/job; wages; exports; local supplier spend
Gate	Scalare după rezultat, cost real, finanțare și compatibilitate juridică.

Condiții UE și juridice

Clusterele folosesc standarde europene, eficiență materială și energetică, decarbonizare și capacitate de export. CRMA/NZIA, CBAM și regulile produselor se verifică după activitate; statusul fiecărui instrument de simplificare și al regimurilor societare propuse este urmărit separat. Capitalul privat și instrumentele financiare sunt mobilizate cu risc transparent; proiectul nu presupune granturi, cote de cumpărare națională sau protecție comercială nelegală.

3. Secvențiere 2027-2035

Fază	Scop
Faza 0 - Primele 100 de zile	Bazelines, ownership, handoff register, fiscal gates, process inventory, opportunity data model, EU liaison, salary-modifier audit, care/skills maps, first research challenges.
Faza I - Lunile 4-12	Primele portofolii investibile, shared services pilots, childcare/elder-care capacity response, energy-ready sites, AgroIntel pilots, asset recovery auctions/concessions, university project rules.
Faza II - Anii 2-4	Scalarea numai a modelelor care au trecut gates: complete communities, processing clusters, energy/grid investments, research commercialization, public administration productivity, brownfield redevelopment.
Faza III - Anii 5-7	Regional convergence, mature shared services, industrial clusters, higher-value exports, older-worker retention, water/seismic evidence converted to capital plan.
Faza IV - Anii 8-9	Institutionalizare: mission teams sunset/transfer, legacy systems retired, durable data standards, research and asset reinvestment flywheels operate normally.

4. Cele 60 de transferuri obligatorii

#	Transfer	Owner	Trigger	Destinatar	KPI
1	Public need/asset → Opportunity Platform	PM Delivery Office	Ministry/UAT study identifies actionable need, asset, shortage or investable opportunity above threshold	Romania 2035 Opportunity Platform	% qualifying opportunities registered within SLA; % with complete/verified data
2	Opportunity → EU funding screen	MIPE / EU Funds function	Opportunity reaches validated/feasibility status	EU Funds Liaison Network	% opportunities screened; days to screen; € EU funding identified/mobilised
3	Opportunity → permit/preparation support	MDLPA	Opportunity moves toward an actual project	County shared services / UAT / competent permitting authorities	Median validation-to-permit-ready time; % complete first submission
4	Small opportunities → investable portfolio	PM Delivery Office	Multiple similar opportunities below efficient investment size	Opportunity Platform Portfolio Builder	€ opportunities bundled; % portfolios financed vs standalone
5	Confirmed investment → skills demand	Ministry of Labour / ANOFM	Project reaches financing/implementation or credible hiring commitment	National Skills Demand Engine	% major investments with skills forecast within 30 days
6	Skills demand → education/training capacity	Ministry of Education & Research	Regional/occupational shortage crosses defined threshold	VET schools, universities, adult training	Training seats created vs shortage; placement rate
7	Skills demand → short-term workforce activation	ANOFM	Employer demand exceeds local qualified supply	Retraining, job matching, mobility support	Vacancy-fill time; % trainees employed in target occupation
8	Diaspora returnee → jobs/investment/research matching	Ministry of Labour / ANOFM	Returnee completes skills/CV/location profile	Opportunity Platform + employers + universities	% returnees receiving qualified matches; placement/startup/research rate
9	Embassy return case → domestic reintegration	Ministry of Foreign Affairs	Return/reintegration case opened abroad	Labour, Education, Interior, Health, local authorities	% cases transferred without duplicate submission; case completion time

#	Transfer	Owner	Trigger	Destinatar	KPI
10	Childcare shortage → service opportunity	Family/Education early-childhood function	Capacity map shows verified shortage	Opportunity Platform / municipality / providers	Shortage-to-listing time; new places; labour-hours unlocked
11	Elder-care shortage → service opportunity	Ministry of Labour / social services	Elder-care map identifies inadequate capacity	Opportunity Platform / local authorities / licensed providers	Additional care capacity; unpaid-care hours displaced; work hours preserved
12	Growth-area population → childcare/school/health trigger	MDLPA	Population/projected population crosses service threshold	Education, Health, Labour, UAT	% capacity reviews on time; service capacity by occupancy milestone
13	Transport investment → housing-supply response	MDLPA	Major accessibility investment changes node catchment	Local planning authorities / metropolitan compact	Permitted housing capacity vs forecast; Housing+Mobility affordability
14	New growth area → employment/commercial opportunities	MDLPA	Growth Readiness A/B and projected population crosses threshold	Opportunity Platform	Commercial/service opportunities listed before shortage
15	Metro growth → transport-service response	Ministry of Transport + metropolitan/UAT	Jobs-reachable model shows binding mobility constraint	Transport operators / infrastructure managers	Additional jobs reachable within 45/60 min per leu
16	AgroIntel finding → value-chain opportunity	MADR	Gap in storage, processing, logistics, machinery, cooperative capacity	Opportunity Platform	% material gaps converted; investment mobilised
17	AgroIntel → water screen	MADR	Crop/value-chain proposal requires significant new water	Environment/Water authority	% screened; value added/m³; unsustainable projects avoided
18	Agricultural demand signal → producer/processor opportunity	MADR	Demand Observatory finds persistent unmet demand/import dependence	Cooperatives, investors, Opportunity Platform	Domestic supply response; losses/import gap reduced where economic
19	Farm succession need → entry marketplace	MADR	Farmer voluntarily registers succession/lease/partnership intention	Farm Succession & Entry Marketplace	Matches completed; hectares/businesses transferred/leased
20	Grid capacity → investable industrial geography	Ministry of Energy	Transelectrica/DSO verified capacity or planned upgrade becomes available	Opportunity Platform	% industrial sites with verified MW data; MW matched to productive projects
21	Large load request → strategic electricity screen	Ministry of Energy	Large connection request above threshold	ANRE / Transelectrica / DSO	Value-per-MW assessment; connection decision time
22	Grid reservation → maturity enforcement	ANRE	Project misses financing/permitting/commitment milestone	Transelectrica/DSO	MW released from stalled reservations; queue maturity rate
23	National demand forecast → grid plan	Ministry of Energy	Annual Electricity Demand & Industrial Growth Model update	Transelectrica / DSOs / ANRE	Grid plan aligned to common demand scenario; forecast error
24	Mine2Value candidate → technical industrial/data-centre screen	Economy/Industry function	Mine/site enters candidate inventory	Energy, Environment, telecom, local authority, universities	% candidates fully screened; sites investment-ready
25	Mine2Value site → investment opportunity	Economy/Industry function	Site passes technical/economic screen	Opportunity Platform	Days classification-to-listing; investor engagement; capital mobilised
26	Obsolete public asset → classification	Asset-owning ministry/institution	Asset exceeds inactivity/under-utilisation threshold	România Recuperează registry	% eligible assets classified on time; share unjustified
27	Recoverable/redevelopable asset → Opportunity Platform	Asset-owning institution	Asset classified for redevelopment/concession/sale	Opportunity Platform	% eligible assets published with Site Ready File
28	Asset → strategic/heritage/environmental screen	Asset owner	Disposal/recovery classification proposed	Transport/Energy/Defence/ Culture/Environment as applicable	% disposals cleared; post-sale strategic conflicts
29	Contaminated brownfield → EU remediation screen	MIPE function	Environmental liability established and public remediation may be needed	EU Funds Liaison + environmental authority	% qualifying sites screened; EU share of remediation
30	Asset monetisation → R&D reinvestment	Ministry of Finance	Net monetisation proceeds certified	Ring-fenced national research fund	% net proceeds transferred within SLA; RON reinvested in R&D
31	Asset recovery → public-value reporting	Asset owner	Sale/recycling/concession/ remediation completed	Public Value Ledger	100% major transactions linked to proceeds + redevelopment/R&D

#	Transfer	Owner	Trigger	Destinatar	KPI
					outcome
32	National problem → Applied Research Mission	Ministry of Education & Research	Government/industry/public body publishes validated Research Challenge	Universities/research institutes	Challenge-to-call/project time; number/quality of teams
33	Research mission → interdisciplinary project teams	Participating university rectorate	Mission award/project approval	Faculties / Bachelor-Master-PhD teams	% projects genuinely involving ≥2 domains; quality/completion
34	Advanced project → leadership practice	Participating university	Master/PhD student enters project phase	Vertical student teams	% completing leadership role; 360° scores
35	Research result → commercialization classification	University / shared TTO network	Stage-gate after prototype/result	Research-to-Market Pipeline	% projects classified within SLA; % promising progressing
36	Successful research → IP/licensing/spinout	University	Result reaches transfer candidate stage	Shared TTO network/private market	Licensing/spinout rate; net proceeds; time-to-deal
37	Commercialized IP → 60/40 distribution	University + Ministry of Finance	Net commercial proceeds received	National research fund / university	Correct distribution within SLA; statutory inventor payments before residual allocation; researcher/student awards
38	Commercial success → tuition/researcher reward	University	Genuine commercialization transaction closes	Qualifying student/research contributors	% eligible participants rewarded; disputes/appeals
39	Research capability/equipment → industry access	Ministry of Education & Research	Public lab/equipment has verified external capacity	Research Capability layer / companies	Utilisation rate; external projects; avoided duplicate capex
40	Defence/security need → R&D challenge	Ministry of National Defence	Capability gap or validated future need	Applied Research Missions / industry	Challenge-to-prototype time; % reaching operational test
41	Defence prototype → innovation procurement	Ministry of National Defence	Prototype passes technical stage gate	Defence Innovation Procurement Track	Prototype-to-field-test time; % pilots meeting objectives
42	Defence technology → civilian-market screen	Economy/Industry function	Defence R&D reaches validated prototype	TTO/industry/civil-protection	% dual-use candidates assessed; civilian licences/revenues
43	Civil technology → defence/civil-protection screen	MApN / MAI-IGSU by use case	Mission catalogue flags potentially relevant technology	Defence/civil protection	Cross-mission technologies field-tested/adopted
44	Critical component gap → industrial opportunity	Economy/Industry function	Critical Component Map identifies dependency risk	Opportunity Platform	Strategic gaps listed; domestic/EU alternative suppliers established
45	Tourism/heritage degradation → recovery opportunity	Local authority / certified DMO	Gateway/route assessment identifies site/service gap	Opportunity Platform + asset owner	% validated opportunities listed; identification-to-action time
46	Recovered heritage/public asset → adaptive reuse	Asset owner / local authority	Heritage screen + viable business case passed	Opportunity Platform / concession	Reuse rate; private capital; operator sustainability
47	Tourism demand → local food opportunity	MADR + DMO	Destination portfolio identifies food/gastronomy gap	Farm-to-Shelf/coops/ Opportunity Platform	Local supplier participation; visitor spend retained locally
48	Tourism site → EU funding screen	MIPE function	Validated public heritage/public-realm project	EU Funds Liaison	EU contribution secured; national co-financing leverage
49	Public administrative burden → redesign candidate	SGG / ADR function	Process Inventory ranks workflow above burden threshold	Competent ministry/shared services	High-burden process entering redesign within SLA
50	Process redesign → shared service/digital automation	Responsible ministry	Eliminate/Simplify/ Standardize/Share review completed	Shared Services / ADR / STS	Processing-time; documents eliminated; cost/transaction
51	Digital replacement → legacy retirement	Responsible ministry	New system reaches stable production	ADR/STS oversight / Finance	% legacy retired; duplicate entry eliminated
52	Automation → certified productivity gain	Ministry of Finance	Transformation shows recurring released cost/time	Fiscal Lock / budget process	Verified recurring savings; hours redeployed; service KPI
53	Procurement/shared-service anomaly → audit feedback	Central Government Audit Task Force	Analytics/audit identifies abnormal cost/process	Responsible ministry / Process Inventory	Corrective-action closure; recurrence reduction
54	Major law/Cabinet measure → Fiscal Lock	Ministry of Finance	Proposal enters formal approval	Fiscal Council + Cabinet/Parliament	% major measures with Fiscal Compliance

#	Transfer	Owner	Trigger	Destinatar	KPI
					Certificate
55	Fiscal Lock analysis → independent review	Fiscal Council	Fiscal Compliance Certificate generated	Cabinet/Parliament/public	% opinions published before decision; explicit overrides
56	Forecast saving → certified saving	Ministry of Finance	Claimed efficiency/compliance gain reaches measurement period	Budget process	Forecast-vs-certified gap; permanent commitments backed by certified savings
57	EU-funded project → post-EU sustainability check	MIPE + Ministry of Finance	Project approaches approval	Sponsoring ministry/UAT	% with lifecycle operating-cost funding identified
58	Major investment → Capital Productivity Gate	Ministry of Finance	Public capital project exceeds threshold	PM Delivery Office / Cabinet	% projects with alternatives/lifecycle/benefit assessment; ex-post realization
59	Salary modifier → justification/revalidation	Ministry of Labour + Ministry of Finance	National modifier review cycle / role change	Employing public institution	% modifiers role-validated; spend/payroll; unsupported supplements removed
60	Validated savings/revenue → fiscal resilience framework	Ministry of Finance	Annual budget/medium-term update	Government/Parliament/ public	Structural deficit path; interest/revenue; debt-risk; Fiscal Lock compliance

5. Escaladare, audit și go/no-go

- Owner-ul are primul termen de remediere; după depășire, handoff-ul devine roșu în registru.
- PM Delivery escaladează dependențe cross-ministry; nu poate modifica competența legală a instituției.
- Auditul verifică atât fraude/abateri, cât și duplicate systems, licenses neutilizate, bottlenecks, automation fără savings și procurement anomalies.
- Proiectul care ratează gate-ul este reparat, redus sau oprit; sunk cost nu este motiv de continuare.
- Raportul semestrial publică outcome, cost real și deviația de la baseline.

Registrul european și termenele de implementare

Inventar inițial de domenii pentru verificare la 30 septembrie 2026. Acesta nu declară îndeplinită transpunerea sau închise dosarele României. Registrul operațional extinde fiecare rând la act, articol, status, responsabil, termen legal, remediere, cost și probă verificabilă. Ministerul sectorial validează detaliul; MIPE coordonează angajamentele de finanțare și MJ verifică instrumentul juridic.

Domeniu și capitole	Statut	Responsabil și bază	Termen și acțiune
Fiscal / EDP 6, 7, 9	Obligație legală	MF Consiliul 8.07.2025; Regulamentul 2024/1263	2027–2030: 4,6%; 4,4%; 4,2%; 4,0% cheltuieli nete
PNRR / RRF 5 și toate finanțările	Lege și condiții de finanțare	MIPE / ministere Regulamentul 2021/241 și decizia RO actuală	31.08.2026 jaloane; verificare închidere și nereversare
Semestru european 6, 7, 19, 27, 13–17, 21	Recomandare	MF / coordonatori Recomandarea C/2026/3936 din 10.07.2026	Recomandări; plan de răspuns și raportare
Identitate și servicii digitale 3, 4, 16	Obligație legală	ADR / SGG eIDAS 2024/1183; SDG; Interoperable Europe	Portofel UE până la sfârșit 2026; restul pe act
AI 3, 8, 17, 21, 37	Obligație legală	Autorități competente AI Act și modificările Omnibus	Transparență 2.08.2026; Anexa III 2.12.2027; Anexa I 2.08.2028

Domeniu și capitole	Statut	Responsabil și bază	Termen și acțiune
		în vigoare	
Cyber și reziliență fizică 3, 36, 37	Obligație legală	DNSC / MAI / sectoare NIS2; CER; CRA 2024/2847; DORA în domeniul său	CRA raportare 11.09.2026; obligații principale 11.12.2027
Date și servicii online 3, 10, 17, 21, 37	Obligație legală	ANSPDCP / autorități GDPR; DSA; norme consumatori	Continuu; evaluare înaintea accesului sau achiziției
Clădiri și solar 23, 24, 26	Obligație legală	MDLPA / Energie EPBD 2024/1275; RED III	Transpunere EPBD 29.05.2026; plan final renovare 31.12.2026; solar etapizat
Energie și climă 27, 28, 29, 41	Obligație legală	Energie / MMAP PNIESC; ESR; LULUCF; RED; EED; metan	Ținte naționale și raportare pe act; tranziție justă
ETS2 și protecție socială 9, 24, 25, 28	Obligație legală	MMAP / MIPE / MF ETS modificat; Regulamentul SCF 2023/955	ETS2 operațional 2028; plan și cofinanțare SCF de verificat
Apă 30, 32, 40	Obligație legală	MMAP / operatori Water Framework; Drinking Water; Floods; Wastewater	Termene specifice, inclusiv obligații scadente; fără amânare prin studiu
Natură și păduri 29, 30, 32, 34, 40	Obligație legală	MMAP / MADR Habitate; Păsări; Natura 2000; NRR 2024/1991	Proiect plan restaurare 1.09.2026; verificare depunere și remediere
Trasabilitate EUDR 30, 31, 40	Obligație legală	MMAP / Vamă / MADR EUDR 2023/1115 și modificări aplicabile	30.12.2026 / 30.06.2027 după operator; produse noi 30.12.2027
Aer și industrie 28, 29, 34, 40, 41	Obligație legală	MMAP / autorități Air Quality; NEC; IED; Seveso; REACH; zgomot	Standarde actuale plus transpuneri și etape viitoare de validat
Deșeuri și circularitate 31, 34, 40, 41	Obligație legală	MMAP / UAT / producători Waste Framework; Landfill; PPWR; fluxuri specifice	Ținte și derogări legale pe flux; costuri operare și enforcement
Agricultură și alimente 30, 31	Obligație legală	MADR / ANSVSA PAC RO; nitrați; pesticide; alimente; animale; UTP	Calendar PAC și obligații continue pe activitate
Transport 24, 25, 31, 39	Obligație legală	Transport / UAT TEN-T 2024/1679; AFIR; siguranță; pasageri	Coridoare și standarde pe etapă, tip de rețea și mod
Muncă și accesibilitate 7, 13–18, 22–24	Obligație legală	Muncă / Educație Egalitate; transparență salarială; muncă–viață;	Transpuneri și obligații după act și operator

Domeniu și capitole	Statut	Responsabil și bază	Termen și acțiune
		accesibilitate	
Copii și incluziune 13–17, 21, 23	Lege și recomandări	Muncă / Educație / MS Garanția pentru copii; Pilon social; acces și nediscriminare	Recomandări distincte de drepturi obligatorii; rezultate costate
Sănătate 21	Lege și recomandări	MS / CNAS EHDS 2025/327; îngrijire transfrontalieră; dispozitive; One Health	EHDS aplicare 2027; faze majore 2029 și 2031
Migrație și frontieră 16, 36	Obligație legală	MAI / IGI Pactul migrație și azil; Schengen; drepturi fundamentale	Pact aplicabil din 12.06.2026; implementare și capacitate
Stat de drept și mass-media 35, 38	Lege și recomandări	MJ / Parlament / autorități Raport 2026; EMFA; anti-SLAPP; avertizori	Separare recomandări de obligații legale și dosare în curs
Achiziții și ajutor de stat Toate schemele	Obligație legală	MF / autorități / CC TFUE 107–109; directive achiziții; regulamente ajutor	Înainte de lansare/contract/plată; notificare sau exceptare validă
Vamă și comerț 11, 12, 31, 41	Obligație legală	Vamă / ANAF / Economie Union Customs Code; CBAM; sancțiuni; AML	CBAM definitiv 1.01.2026; obligații după produs și prag
Industrie și apărare 19, 29, 36, 41	Lege și condiții de finanțare	Economie / Apărare CRMA; NZIA; SAFE; EDF; EDIP; export control	Eligibilitate și termene pe instrument; SAFE cu datorie
Uniune economică și euro 6, 41	Obligație legală	MF / BNR Tratate și criterii de convergență; piață unică	Pregătire legală și ERM II conform criteriilor, fără dată impusă
Fonduri și audit 5, 19, 33, 36, 41	Lege și condiții de finanțare	MIPE / MF / autorități CPR; programe; OLAF/EPPO; condiții contractuale	Cofinanțare, achiziții, DNSH unde cerut, audit și recuperare

Fiecare înregistrare primește status: obligație în vigoare, obligație cu aplicare etapizată, condiție de finanțare, recomandare sau propunere. Termenele UE și actele consolidate se reverifică la proiectare, adoptare și lansare; statutul unui infringement se stabilește din dosarul oficial, nu dintr-un articol de presă.

Cadrul de constituționalitate și implementare legală

Ierarhia și competența

Fiecare măsură respectă Constituția, dreptul UE aplicabil și tratatele privind drepturile omului. Art. 148 guvernează îndeplinirea obligațiilor UE. Registrul indică actul și articolul în forma în vigoare, autoritatea competentă și jurisprudența relevantă; o recomandare nu devine obligație doar prin includerea în program.

Instrumentul legal

MJ și juriștii ministerului validează instrumentul: act administrativ în competența existentă, HG pentru executarea legii, ordonanță în limitele abilitării, lege ordinară sau organică după art. 73. OUG cere situație extraordinară reală, imposibilitatea amânării și motivare, în limitele art. 115; calendarul de 100 de zile nu este temei de urgență.

Fișa juridică și bugetară

Înainte de lansare se publică pentru fiecare inițiativă: norme de modificat, competență, avize și consultări obligatorii, impact asupra drepturilor și egalității, cost în anii 1–5 și pe ciclul de viață, personal, mentenanță, cofinanțare și sursă certă. MF verifică cheltuielile nete, deficitul și datoria. Costurile neestimate nu reprezintă spațiu fiscal. Se disting angajarea politică, depunerea proiectului și intrarea legală în vigoare.

Drepturi și tranziție

Se verifică neretroactivitatea, proprietatea, autonomia universitară și locală, libertatea academică, drepturile de muncă, viața privată și accesul la instanță. Restrângerea drepturilor trebuie să treacă art. 53, unde este aplicabil, și testele UE. Sancțiunile sunt prevăzute de lege, individualizate și contestabile. Datele sensibile cer temei și evaluare distincte; nu există acces general prin simpla conectare tehnică.

Instituții independente

PM Delivery și consiliul coaliției nu substituie Parlamentul, CSM, instanțele, BNR, Consiliul Fiscal, regulatorii sau Curtea de Conturi. Auditul de performanță executiv nu înlocuiește controlul prevăzut la art. 140. Pentru justiție nu se folosesc indicatori care cer soluții individuale sau condamnări. CCR exercită controlul numai prin procedurile constituționale, nu aprobă consultativ fiecare proiect.

Piața și banii europeni

Fiecare schemă verifică achizițiile, concesiunile, concurența, ajutorul de stat, cumulul, beneficiarul real, condițiile de grant, DNSH unde este cerut și evitarea dublei finanțări. Notificarea sau exceptarea trebuie documentată înainte de plată. Termenul intern și ținta de pilot nu suspendă dreptul UE sau drepturile terților.

Participare și aplicare

Legea nr. 24/2000 și Legea nr. 52/2003, în forma aplicabilă, guvernează tehnica legislativă și transparența. Se publică alternativele, distribuția beneficiilor și costurilor, răspunsul la consultare și tranziția. Termenele legale au prioritate față de secvențiere; o obligație scadentă este remediată fără a aștepta cercetarea sau pilotul. MJ și ministerul sectorial reverifică textul final și hotărârile CCR/CJUE înainte de adoptare.